

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

**ТРУДОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО:
ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ**

Матеріали

*II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 12 квітня 2013 року)*

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора
К. Ю. Мельника*

Харків 2013

УДК 349.2:349.3
ББК 67.9 (4УКР)6111.331.6я431+65.9(4УКР)-98я431
Т 65

*Друкується за рішенням оргкомітету відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 16.01.2013 № 12*

Т 65 Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали ІІ Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2013. – 364 с.
Збірник містить тези доповідей, які присвячені актуальним проблемам кодифікації трудового законодавства, а також удосконалення законодавства у сфері проходження служби в державних органах та соціального захисту їх працівників.
Для науковців, працівників органів праці та соціального захисту, службовців державних органів.

*Тези доповідей друкуються мовою оригіналу.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат і прізвиськ
несуть автори та їх керівники.*

УДК 349.2:349.3
ББК 67.9 (4УКР)6111.331.6я431+65.9(4УКР)-98я431

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2013

ЗМІСТ

Вітальне слово С. М. Гусарова

ПРОБЛЕМИ КОДИФІКАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Андрій В. М. ЩОДО НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____	13
Венедиктов В. С., ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РЕФОРМИРОВАНИЮ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА В КОНТЕКСТЕ ПОСТРОЕНИЯ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА И ПРАВОВОГО ГОСУДАРСТВА _____	17
Занфірова Т. А., ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА _____	19
Марцеляк О. В., КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ _____	22
Пилипенко П. Д., РЕЕСТР НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	25
Рогань В. Г., ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРАВОТЛУМАЧЕННЯ І ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ЯК АКТУАЛЬНА ЗАДАЧА НАУКИ ТРУДОВОГО ПРАВА _____	28
Чанишева Г. І., Чанишев Р. І., ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УМОВИ ПРАЦІ _____	31
Ярошенко О. М., РІВНІСТЬ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ _____	35
Бурак В. Я., РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ПРАВОВОМУ ЗАХИСТІ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____	39
Вишовецька С. В., ОКРЕМІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НОВОЇ КОДИФІКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА _____	42
Гоц В. Я., ДО ПРОЕКТУ НОВОГО ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____	45
Жернаков В. В., НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ЗАКОННОСТІ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПРОГУЛ _____	47
Жигалкін І. П., ПРИНЦИП ЗАБОРОНИ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ПРАЦІ _____	57

Козак З. Я.	
ВЗАЄМОБУМОВЛЕНІСТЬ ФОРМ ПРАВА ТА ПІДСТАВ ВІДСТОРОНЕННЯ ПРАЦІВНИКА ВІД РОБОТИ, ЗУМОВЛЕНИХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	61
Костюк В. Л., Мельник В. П.	
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ІНВАЛІДІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ _____	65
Мельничук Н. О.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РІВНОПРАВНОСТІ СТОРІН ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЙОГО ІСНУВАННЯ _____	68
Сіроха Д. І.	
ЩОДО ПИТАНЬ НОВІТНЬОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	72
Смолярова М. Л.	
ПРАВОВІ ЗАОХОЧЕННЯ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ _____	76
Сонін О. Є.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ УШКОДЖЕННЯМ ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ _____	78
Сорочишин М. В.	
НОВІ ФОРМИ ПРОЯВУ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ПРАЦІ _____	82
Цесарський Ф. А.	
ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ _____	85
Черткова Ю. В.	
РОЛЬ ТРУДОВОГО ПРАВА У СТВОРЕННІ УМОВ ДЛЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ У СФЕРІ ПРАЦІ _____	87
Чистолінова О. С.	
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ТРУДОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ _____	90
Барський А. С.	
ОПЛАТА ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПОЄДНУЮТЬ РОБОТУ З НАВЧАННЯМ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ _____	94
Довбиш К. К.	
ФОРМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ _____	97
Мокрицька Н. П.	
ПРАВО НА ПРАЦЮ В КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ _____	100
Неплюхіна С. Е.	
ЩОДО ЮРИДИЧНОЇ ПРИРОДИ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ _____	103
Сардінов Р. Т.	
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАОХОЧЕНЬ ТА ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ _____	107

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ

Венедіктов С. В.	
ЩОДО СУЧАСНОГО СТАНУ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ _____	110
Лукаш С. С.	
ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ НОРМ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ _____	114
Івчук Ю. Ю.	
СТАНДАРТИ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	118
Колеснік Т. В.	
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРАЦІ _____	121
Огієнко І. В.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ _____	125
Павлів-Самойл Н. П.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В РОСІЇ _____	127
Пузырний В. Ф.	
ПРАВО РОБОТОДАВЦЯ НА СКОРочЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ АБО ШТАТУ ПРАЦІВНИКІВ _____	130
Римар Б. А.	
ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ _____	133
Савченко А. А.	
НОВОЕ В ПРАВОВОМ РЕГУЛЮВАННІ ПРАВА НА ОДІВХ В ПРОЕКТЕ ТРУДОВОГО КОДЕКСА УКРАЇНИ _____	137
Харчук Р. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОКОМІСІЇ ЯК ОСНОВНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ _____	140
Чередніченко Н. А.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЖІНОЧОГО БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ _____	143
Чічкаєв М. В.	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ГРОМАДЯНАМИ ПОХИЛОГО ВІКУ _____	145
Чорноус О. В.	
ДО ПИТАННЯ ПРО ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ _____	148

Андропова В. А. ФОРМА ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ЯК ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЧИННОГО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРОЕКТУ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____	151
Бойко В. Б. РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В АСПЕКТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____	154
Дворник С. І. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ _____	156
Іванова Г. С. ДО ПИТАННЯ ПРИНЦИПІВ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ _____	159
Котвіцький І. О. ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН У ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____	162
Криворучко В. В. ДО ПИТАННЯ ЮРИДИЧНИХ ФАКТІВ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ _____	167
Малиновська К. А. ТРУДОПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА _____	169
Месерович Б. В. ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ _____	172
Олійник К. М. СУТНІСТЬ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА _____	175
Плеснев К. М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АТЕСТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД _____	178
Саєнко Ю. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМА ПОЄДНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І СПЕЦІАЛЬНОГО _____	181
Світайло П. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СВІТУ _____	185
Станчева О. Л. АТЕСТАЦІЯ ЯК ВИД ОЦІНЮВАННЯ ДІЛОВИХ ЯКОСТЕЙ ПРАЦІВНИКА _____	189
Старків І. М. ЩОДО ПИТАННЯ КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ _____	191

Турчин С. О. КЕРІВНИК ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА _____	194
Худякова Н. О. ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ЧЛЕНІВ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ _____	199
Чудовський В. І. КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ЛОКАЛЬНА НОРМАТИВНА УГОДА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ, БЕЗПЕЧНИХ І ЗДОРОВИХ УМОВ ПРАЦІ _____	203
Юсупова Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКА ЗА РОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ _____	207
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЇХ ПРАЦІВНИКІВ	
Ішнин М. І. ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ _____	212
Мельник К. Ю. ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ТА МАЙБУТЬОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ТА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	215
Музичук О. М. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИМОГ, ЯКИМ ПОВИННІ ВІДПОВІДАТИ ПРАЦІВНИКИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	220
Галаван З. С. МІСЦЕ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ _____	224
Гетьман Є. А. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЙ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ _____	228
Гончарук В. В. ЗМІНА ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	232
Коваленко К. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	236

Кузніченко О. В.	
ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС	240
Могилевський Л. В.	
ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	243
Пшонка А. В.	
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ КРИТЕРІЇВ ТА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ КАДРОВОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ	246
Аргунова А. М.	
ЗАХОЧЕННЯ ЯК ЗАХІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ	251
Безкоровайний Б. О.	
ДО ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	254
Бутиліна О. В.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	257
Воронова В. С.	
ОПЛАТА ПРАЦІ ЯК ФАКТОР СКОРОЧЕННЯ ПЛИННОСТІ КАДРІВ ПРАЦІВНИКІВ ОВС	259
Горуйко Х. П.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	261
Лук'янова М. Л.	
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК АДМІНІСТРАТИВНОГО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	264
Міхеєва-Воронова О. А.	
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ	267
Сапон А. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДДІВ УКРАЇНИ	269
Сичова В. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ	273

Стратієнко Л. В.	
ОСОБЛИВОСТІ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДДІВ УКРАЇНИ	274
Татарінов Р. В.	
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРОКУРОРСЬКО- СЛІДЧИХ ПРАЦІВНИКІВ	278
Шмилюк М. О.	
МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З НЕОБХІДНІСТЮ КОМПЕНСАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДАТКІВ ЯК ДОДАТКОВИЙ ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	281
ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Хуторян Н. М.	
ПРАВО НА ПЕНСІЮ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА НОВИМ ПЕНСІЙНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	284
Андрій В. В.	
ЩОДО ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ТА ВІДПУСТКИ У ЗВ'ЯЗКУ З ВАГПІНІСТЮ ТА ПОЛОГАМИ	289
Ільїна О. В.	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ	292
Кологін А. С.	
ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ	296
Кравченко І. О.	
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	299
Кулачок-Тітова Л. В.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПІЛґ В УКРАЇНІ	303
Кульчицька О. І.	
ПРО ПРАВОВУ ПРИРОДУ ВІДНОСИН ІЗ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ	307
Погребняк О. С.	
ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО ОБОВ'ЯЗКОВУ ГОСПІТАЛІЗАЦІЮ ДО ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОГО ДИСПАНСЕРУ	310
Рудик В. А.	
ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РІВНЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ КОНСТИТУЦІЙНИМ ГАРАНТІЯМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	313
Синчук С. М.	
ЩОДО ПИТАННЯ ПРО СОЦІАЛЬНО-ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНЕ НАДАННЯ	316

Сільченко С. О. ДО ПИТАННЯ ПРО СПОСОБИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	320
Сташків Б. І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВОЮ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	323
Чапичадзе Я. А. ОБЕСПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙ ИСПОЛНЕННЯ СТРАХОВИХ ОБЯЗАТЕЛЬНОСТЕЙ ШУМИЛО М. М. ВПЛИВ РІШЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ НА ПЕНСІЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ	329 332
Шумна Л. П. ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	334
Бориченко К. В. СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СІМЕЙ З ДІТЬМИ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ (ПЕРЕГЛЯНУТОЮ)	338
Василова-Карвацька О. В. ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ПРО ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я	341
Гірник О. О. ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ»	343
Гудзь А. О. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ БЕЗДОМНИХ ОСІБ І БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ	347
Ласько І. М. РОЛЬ ПОСТАНОВ ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СОЦІАЛЬНО-ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ВІДНОСИН	350
Литвиненко В. М. ПРИНЦИПИ НАДАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ	354
Москаленко О. В. КОДИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	357
Чернявська Г. П. ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	360

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

ректора Харківського національного університету
внутрішніх справ, доктора юридичних наук,
члена-кореспондента Національної академії правових наук України,
заслуженого юриста України
С. М. Гусарова

Шановні учасники конференції!

Від імені ректорату і Вченої ради Харківського національного університету внутрішніх справ вітаю Вас із початком роботи II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трудове законодавство: шляхи реформування»!

У роботі конференції беруть участь особисто або надіслали тези доповідей і наукових повідомлень понад 100 працівників різних органів влади, насамперед судових і правоохоронних, та відомих вчених-юристів, зокрема 14 докторів юридичних наук, у тому числі Венедіктов Валентин Семенович, Іншин Микола Іванович, Лукаш Сергій Станіславович, Мельник Костянтин Юрійович, Пилипенко Пилип Данилович, Ротань Володимир Гаврилович, Хуторян Наталя Миколаївна, Ярошенко Олег Миколайович та ін.

Всеукраїнський статус конференції обумовлюється участю в ній фахівців з усіх регіонів України, зокрема з двадцяти вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ України, серед яких: Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, Національний університет «Одеська юридична академія», Львівський національний університет імені Івана Франка, Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України, Харківський національний університет внутрішніх справ, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського.

Конференція присвячена актуальним проблемам кодифікації Трудового законодавства, а також удосконалення законодавства у сфері проходження служби в державних органах та соціального захисту їх працівників, передусім органів внутрішніх справ.

Трудове законодавство в наш час залишається в числі тих небатяох галузей національного законодавства, що не були системно реформовані за часів отримання Україною незалежності. Так, сьогодні основним трудовим законом все ще є Кодекс законів про працю, який був прийнятий 10 грудня 1971 р. Зміни, які в нього

пенсія; довічна пенсія подружжя; одноразова виплата) передбачені і соціальні послуги в солідарній системі за рахунок коштів Пенсійного фонду.

Отже, пенсійну систему необхідно визначити як сукупність правових, економічних та організаційних норм й інститутів, мета яких – надання фізичним особам пенсій та інших видів соціально-забезпечення за рахунок коштів пенсійних фондів.

Слід зазначити, що особливе місце в сучасній пенсійній системі посідає Пенсійний фонд України. Так, він є центральним органом виконавчої влади, що здійснює керівництво та управління солідарною системою загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, провадить збір, акумулює та облік страхових внесків, призначає пенсії та готує документи для їх виплати, забезпечує своєчасне і в повному обсязі фінансування та виплату пенсій, допомоги на поховання, інших соціальних виплат, які згідно із законодавством здійснюються за рахунок коштів Пенсійного фонду України, здійснює контроль за цільовим використанням коштів Пенсійного фонду України. Діяльність Пенсійного фонду України спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра праці та соціальної політики України.

Що стосується інших пенсійних фондів, то Накопичувальний фонд в Україні ще не сформований. Так, відповідно до ст. 78 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» Накопичувальний фонд створюється Пенсійним фондом як цільовий позабюджетний фонд. Адміністративне управління Накопичувальним фондом здійснює виконавча дирекція Пенсійного фонду. Управління пенсійними активами Накопичувального фонду здійснюється компаніями з управління активами. Рахунки Накопичувального фонду відкриваються виконавчою дирекцією Пенсійного фонду в зберігачі.

Досі залишається недостатньо розвинутим недержавне пенсійне забезпечення, а разом із ним і недержавні пенсійні фонди. Відповідно до ст. 6 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» недержавні пенсійні фонди створюються на підставі рішення засновників та не мають на меті одержання прибутку для його подальшого розподілу між засновниками. Недержавне пенсійне забезпечення є для пенсійних фондів виключним видом діяльності. Проведення пенсійними фондами іншої діяльності, не передбаченої цим Законом, забороняється. Активи пенсійного фонду

нду (пенсійні активи) формуються за рахунок внесків до пенсійного фонду (пенсійних внесків) та прибутку (збитку) від інвестування пенсійних внесків. Пенсійні фонди можуть утворюватися як відкриті пенсійні фонди, корпоративні пенсійні фонди та професійні пенсійні фонди.

Таким чином, на підставі положень національного законодавства можна говорити про функціонування в Україні змішаної багаторівневої пенсійної системи. Так, поряд із трирівневою системою пенсійного страхування існує ще й система спеціального пенсійного забезпечення. Остання запроваджена для окремих категорій громадян, які через певні обставини потребують інших підходів до пенсійного забезпечення: державні службовці, прокурорсько-слідчі працівники, народні депутати, судді, науково-педагогічні працівники, військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ України, особи начальницького складу податкової міліції, особи начальницького і рядового складу Державної кримінально-виконавчої служби України, особи начальницького і рядового складу органів і підрозділів цивільного захисту, особи начальницького і рядового складу державної пожежної охорони тощо.

УДК 349.3

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Кравченко І. О.,
старший викладач адміністративного та інформаційного
права Сумського національного аграрного університету,
канд. юрид. наук

У фінансовій діяльності держави взагалі та Пенсійного фонду України зокрема використовуються спільні методи діяльності. У теорії та практиці виділяють наступні три групи методів фінансової діяльності держави: а) методи, спрямовані на формування грошових фондів; б) методи, за допомогою яких відбувається розподіл грошових фондів; в) методи, які розроблено з метою правильного використання грошових фондів [1].

У першій групі провідну функцію виконує обов'язковий метод, який є примусовим і безвідплатним вилученням частини грошових коштів на користь держави у їх власників. Цим методом встановлюється: вид платежу; точний його розмір; строк платежу; обов'язкова погроза в разі порушення розміру чи строку платежу у

вигляді таких санкцій, як пеня, штрафи за приховання доходів або невнесення чи внесення не в повному розмірі платежів на користь держави та низка інших обов'язкових покарань.

Найпоширенішим і водночас найвагомішим видом платежів є податки. Податки – найбільш дієвий з усіх засобів мобілізації коштів у державну казну, реалізації економічної політики держави. Хоча за своєю сутністю податки є виявом порушення свободи приватника і його права власності, у всьому світі вони, за нечисленими винятками, вводяться лише на підставі рішення відповідного органу законодавчої влади. Сьогодні в Україні це вже стало однією з провідних чинних конституційних норм [2].

Обов'язковим методом формування грошових фондів, крім податків, є також низка різноманітних державних зборів, включаючи митні збори, дорожні збори, збори за надання юридично значущих послуг тощо, а також стягнення штрафів, плати за використання природних ресурсів та ін. Державою встановлено також низку обов'язкових платежів на користь централізованих спеціальних фондів коштів: пенсійного фонду, фонду соціального страхування, чорнобильського та низки інших [3].

Методом формування грошових фондів на добровільній основі є комплекс заходів у вигляді випуску державою облігацій та інших цінних паперів, проведення лотерей, добровільні внески громадян тощо.

Наступна група методів – це методи, за допомогою яких відбувається розподіл грошових фондів.

Метод розподілу у фінансові фонди держави мобілізованих грошових коштів реалізується специфічними способами, які властиві лише йому. Слід при цьому зазначити, що в даному випадку розподіл, який є традиційним для фінансової практики, означає не поділ коштів між якимись юридичними або фізичними особами, а визначення умов, за яких гроші залишають свій фонд та надаються певним суб'єктам, котрим їх надала держава або уповноважений нею фінансовий орган.

Кошти з Державного бюджету відповідно до Конституції України витрачаються тільки на цілі і в межах, які затверджені в Законі про Державний бюджет України (на 2012 рік) [4]. Відповідно кошти з республіканського бюджету АР Крим та місцевих бюджетів витрачаються тільки на цілі і в межах, які затверджені Верховною Радою АР Крим та місцевими радами. У Державний

бюджет України не входять видатки, що не передбачені законами держави. Видатки всіх бюджетів поділяються на дві категорії: точні видатки та видатки розвитку.

У практиці фінансової діяльності держави, спрямованій на розвиток акумульованих в її централізованих фондах коштів, передусім до Державного бюджету, найбільш поширеним є метод фінансування цільового, безвідплатного, безповоротного планового виділення грошей із централізованого фонду. Виділення фінансових ресурсів із Державного бюджету називають бюджетним фінансуванням. Якщо кошти виділяються з тих чи інших відомчих фондів, зокрема з фондів міністерств, фінансування називають відомчим. Якщо фінансова система має у своєму складі позабюджетні фонди, що має місце в Україні, можна говорити про позабюджетне фінансування. Отже, спосіб фінансування визначається тим, з якого виду державних фондів надаються кошти.

Дотацією є метод безповоротного та безвідплатного виділення коштів з вищестоящого бюджету нижчестоящому або суб'єктам господарювання задля усунення дефіциту власних грошових коштів. Цей метод фінансової діяльності держави сьогодні є дуже поширеним.

Субвенцією називають бюджетну дотацію, що має цільову спрямованість [5]. Цей метод використовується з метою бюджетного регулювання для досягнення збалансованості нижчестоящих бюджетів. Субвенцію вищестоящий бюджет надає нижчестоящому як часткову державну фінансову допомогу з чітко визначеним призначенням на реалізацію програм і заходів, спрямованих на підтримку мінімуму соціальної забезпеченості населення тих або інших регіонів, гарантованого чинним законодавством, де такий мінімум не забезпечується доходами власних бюджетів із незалежних від них обставин, які обумовили спад економічного розвитку.

Субсидія є видом грошової допомоги, яку держава надає за рахунок бюджетних коштів, а також зі спеціальних фондів місцевим державним органам, юридичним особам, іншим державам.

Третьою групою методів є методи, за допомогою яких використовуються грошові ресурси державних фондів. Передусім серед них слід відзначити метод встановлення цільової спрямованості державних фондів грошових коштів. Державою при формуванні фінансової системи водночас визначається, які саме грошові фонди їй необхідні і для яких саме потреб [6]. Так, наприклад, у процесі створення державного Пенсійного фонду України державою визначаються його цілі і завдання, тобто встановлюється його

цільове призначення. Таким чином держава визначає, і як саме будуть витрачатися кошти з цього фонду.

Значимо, що Пенсійний фонд України, який спочатку був самостійною фінансово-банківською системою, не входячи до складу Державного бюджету України, вже протягом кількох останніх років є складовою Державного бюджету України [7]. Його формування відбувається шляхом перерахування підприємствами та організаціями коштів на забезпечення заходів соціального страхування за тарифами, які диференціюються залежно від умов праці, таких, як шкідливість, небезпечність, тяжкість робіт, а також розміру страхових внесків громадян, та обсягу коштів Державного бюджету України.

Грошові кошти Пенсійного фонду України спрямовуються на фінансування таких заходів, як: виплата пенсій за віком; виплата пенсій у зв'язку з інвалідністю; виплата пенсій у випадку втрати годувальника; виплата пенсій за вислугу років; виплата інших встановлених законодавством України пенсій; надання соціальних пенсій; надання матеріальної допомоги по догляду за дитиною і щомісячних виплат на дітей; підвищення розміру пенсій у зв'язку зі зростанням заробітної плати та зміною індексу вартості життя; виділення коштів на утримання органів управління Пенсійного фонду України та забезпечення його поточної діяльності.

Не менш поширеним методом фінансової діяльності держави з використання грошових фондів є метод використання коштів, які одержані з того чи іншого грошового фонду. При цьому кошти надані за рахунок будь-якого державного фонду, завжди мають суто цільове призначення і можуть бути витраченими лише на реалізацію тих цілей, на які їх було виділено.

На завершальному етапі формування державних фінансів державою використовується також метод фінансової діяльності, спрямований на встановлення порядку та дотримання нормативів розподілу прибутку державних суб'єктів господарювання. Впроваджуючи цей метод, держава визначає спосіб використання отриманих доходів, знову ж таки, реалізуючи принцип цільового призначення витрат державних коштів.

Суттєвим методом фінансової діяльності держави на даному етапі є також встановлення лімітів і нормативів використання грошових коштів, яке здійснюють відповідні державні органи [8]. Впроваджуючи метод встановлення фінансових лімітів і нормативів,

вів, держава встановлює максимальні та мінімальні межі, а нерідко й однозначні конкретні розміри надання та витрат грошових коштів на ту або іншу одиницю вимірювання (мінімальна зарплата державного службовця, вартість утримання одного учня в середній загальноосвітній школі або в школі-інтернаті, вартість ліжко-місця в лікарні тощо) [9].

Отже, методами фінансової діяльності держави є низка засобів і прийомів, які надають можливість уповноваженим державою органам здійснювати від її імені заходи щодо мобілізації, розподілу і використання фондів грошових коштів.

Список літератури:

1. Ковальчук С. В. Фінанси : навч. посіб. / С. В. Ковальчук, І. В. Форкун. – Л. : Новий Світ-2000, 2005. – 568 с.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Василек О. Д. Шляхи зміцнення фінансового становища держави / О. Д. Василек, К. В. Павлюк // Фінанси України. – 1998. – № 7.
4. Про Державний бюджет на 2012 рік [Електронний ресурс] : закон України від 22 груд. 2011 р. № 4282-VI. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/4282-17.
5. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія) / В. М. Опарін. – К. : КНЕУ, 1999. – 164 с.
6. Фінансові інвестиції : підручник. – К. : КНЕУ, 2006. – 728 с.
7. Партин Г. О. Пенсійні фонди як учасники фінансового ринку / Г. О. Партин, О. І. Тивончук // Фінанси України. – 2002. – № 9. – С. 143–149.
8. Україна: фінансовий сектор і економіка. Нові стратегічні завдання / А. Рой, Ю. Власенко, І. Жилиєв та ін. – К. : Світовий банк ; Козак, 2001. – 120 с.
9. Ричік Л. Пенсійна реформа та її фінансові наслідки / Л. Ричік // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 5. – С. 19–21.

УДК: 349.3+349.2

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПІЛЬГ В УКРАЇНІ

Кулачок-Тітова Л. В.,
доцент кафедри державно-правових дисциплін Харківського
національного університету імені В. Н. Каразіна,
канд. юрид. наук, доцент

Право на соціальне забезпечення посідає важливе місце серед інших соціально-економічних прав людини і є одним із засобів досягнення злагоди. Соціальне забезпечення, будучи по суті проце-